

Міністерство освіти і науки України

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Затверджено

Вченою радою Національного
юридичного університету імені Ярослава
Мудрого (протокол № 11
від 27 червня 2018 року)

Введено в дію наказом

№ 155 від 02 липня 2018 року

Ректор Національного юридичного
університету імені Ярослава Мудрого

В.Я. Тацій

Освітньо-наукова програма

підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового)
рівня вищої освіти – доктор філософії –
із спеціальності 293 «Міжнародне право»
(галузь знань 29 «Міжнародні відносини»)

Харків - 2018

Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктор філософії – із спеціальності 293 «Міжнародне право» розроблена згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту».

Програма відповідає третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти та восьмому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікацій.

Укладачі програми:

Керівник проектної групи:

Яковюк І.В., д.ю.н., проф., завідувач кафедри міжнародного права

Проектна група:

Анакіна Т.М., к.ю.н., доц., доцент кафедри міжнародного права;

Комарова Т.В., к.ю.н., доц., доцент кафедри міжнародного права;

Сердюк О.В., д.ю.н., доц., професор кафедри міжнародного права;

Стешенко В.М., к.ю.н., доц., доцент кафедри міжнародного права;

Тарасов О.В., д.ю.н., доц., доцент кафедри міжнародного права;

Трагнюк О.Я., к.ю.н., доц., доцент кафедри міжнародного права;

Щокін Ю.В., д.ю.н., доц., доцент кафедри міжнародного права.

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

А. ОСВІТНЯ СКЛАДОВА

I. НОРМАТИВНА ПІДГОТОВКА

II. ПРОФЕСІЙНА НАУКОВА ПІДГОТОВКА

III. ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА

IV. ВАРІАТИВНА ПІДГОТОВКА (ЦИКЛ ДИСЦИПЛІН ВІЛЬНОГО ВИБОРУ АСПІРАНТА)

Б. ПРАКТИЧНА (ПРОФЕСІЙНО-НАУКОВА) СКЛАДОВА

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (КОМПЕТЕНТНОСТІ ОСВІТНЬОЇ СКЛАДОВОЇ)

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (КОМПЕТЕНТНОСТІ ПРАКТИЧНОЇ СКЛАДОВОЇ)

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Метою освітньо-наукової програми є забезпечення оволодіння аспірантами Університету третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти відповідно до восьмого кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій.

Доктор філософії – це освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра.

Освітньо-наукова програма передбачає надання здобувачам освітньо-наукового рівня в аспірантурі необхідних навичок для здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Освітньо-наукова програма включає наступні розділи:

А. Освітня складова (57 кредитів ECTS)

- цикл нормативної підготовки
- цикл професійної наукової підготовки
- цикл практичної підготовки
- цикл дисциплін вільного вибору аспіранта

Б. Практична (професійно-наукова) складова

Освітньо-наукову програму розроблено відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-УІІ.

А. ОСВІТНЯ СКЛАДОВА

І. Нормативна підготовка

Цикл нормативної підготовки спрямований на надання аспірантам оптимальних знань та навичок, необхідних для здійснення молодими вченими професійного наукового пошуку (в т.ч. з використанням іноземної мови) та синтезу виважених обґрунтованих ідей.

У межах Тематичного блоку І «Цикл нормативної підготовки» вивчаються такі дисципліни:

№	Назва дисципліни	Кількість кредитів	Кількість годин	Кількість аудиторних годин	Кількість годин на самостійне вивчення	Форма контролю
	Іноземна мова	8	240	80	160	залік, іспит
	Філософія	6	180	60	120	іспит
	Організація та методологія наукових досліджень	8	240	80	160	іспит
	Педагогіка та психологія вищої школи	3	90	40	50	залік
	Мовна компетенція науковця-юриста	3	90	40	50	залік
Загалом по блоку І		28	840	300	540	

ІІ. Професійна наукова підготовка

Тематичний блок «Професійна наукова підготовка» спрямований на надання аспірантам глибоких доктринальних знань в галузі права і вироблення необхідних вмінь та навичок самостійної наукової діяльності, продукування нових ідей в сфері публічного і приватного права.

У межах Тематичного блоку ІІ «Професійна наукова підготовка» вивчаються такі дисципліни:

№	Назва дисципліни	Кількість кредитів	Кількість годин	Кількість аудиторних годин	Кількість годин на самостійне вивчення	Форма контролю
1.	Актуальні проблеми міжнародного публічного права	14	420	140	280	залік, іспит
Загалом по блоку ІІ		14	420	140	280	

ІІІ. Практична підготовка

Блок «Практична підготовка» у формі асистентської педагогічної практики є складовою частиною професійної підготовки аспірантів і визначальним етапом їх практичної підготовки до науково-педагогічної діяльності. Основною метою даної педагогічної практики є вироблення і закріплення педагогічних навичок, вдосконалення знань, необхідних для роботи у вищих навчальних закладах, формування вмінь застосувати їх у навчально-виховному процесі під час виконання функцій викладача.

У межах Тематичного блоку ІІІ «Практична підготовка» аспіранти проходять асистентську педагогічну практику.

№	Назва дисципліни	Кількість кредитів	Кількість годин	Кількість аудиторних годин	Кількість годин на самостійне вивчення	Форма контролю
	Педагогічна практика	1	30			залік (захист практики)
Загалом по блоку III		1	30			

IV. Варіативна підготовка (цикл дисциплін вільного вибору аспіранта)

Варіативна підготовка освітньо-наукової програми формується з урахуванням сучасних вітчизняних та світових тенденцій розвитку правових засобів регулювання та охорони суспільних відносин, особливостей регіону та індивідуальних освітніх запитів аспірантів. Варіативна складова створює передумови для відображення у змісті освітньо-наукової програми особливостей вузькопрофільної підготовки в межах обраних дисциплін, а головне – для диференціації та індивідуалізації підготовки аспірантів.

Варіативна частина освітньо-наукової програми включає в себе 6 навчальних дисципліни, з яких аспірант обирає для навчання дві.

У межах Тематичного блоку IV «Дисципліни вільного вибору аспіранта» вивчаються такі дисципліни:

№	Назва дисципліни	Кількість кредитів	Кількість годин	Кількість аудиторних годин	Кількість годин на самостійне вивчення	Форма контролю
1.	Актуальні проблеми права міжнародної відповідальності	7	210	60	150	іспит
2.	Історія міжнародного права	7	210	60	150	іспит
3.	Правовий захист у міжнародному публічному праві	7	210	60	150	іспит
4.	Інституційне право Європейського Союзу	7	210	60	150	іспит
5.	Міграційне право Європейського Союзу	7	210	60	150	іспит
6.	Право внутрішнього ринку Європейського Союзу	7	210	60	150	іспит
Загалом по блоку IV		14	420	120	300	

Б. ПРАКТИЧНА (ПРОФЕСІЙНО-НАУКОВА) СКЛАДОВА

Цикл практичної (професійно-наукової) підготовки включає в себе власне роботу аспіранта над дисертацією, підготовку виступів на наукових семінарах та «круглих столах», написання наукових статей і тез конференцій, публікації в міжнародних виданнях, тобто всі можливі види наукової діяльності, в яких аспірант реалізовує набуті знання, вміння та навички у практичній науковій роботі.

У межах блоку «Практична (професійно-наукова) складова» здійснюється:

- робота над дисертацією на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 293 «Міжнародне право» та її захист у спеціалізованій вченій раді;
- написання наукових публікацій (у т.ч. в міжнародних виданнях);
- участь у наукових семінарах, конференціях, «круглих столах» тощо.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (КОМПЕТЕНТНОСТІ ОСВІТНЬОЇ СКЛАДОВОЇ)

Іноземна мова

Статус: дисципліна нормативної підготовки

Семестр: 1-2

Мета: поглиблення мовних знань, удосконалення і розвиток мовленнєвих умінь та навичок, набутих під час попереднього навчання; формування іншомовної компетенції на рівні, який забезпечить необхідну для науковця комунікативну спроможність у сферах академічного і професійного спілкування в усній та письмовій формах.

Коротка характеристика:

мовна компетенція – знання норм сучасної іноземної мови в галузі граматики, фонетики, орфографії, лексики, та засвоєння різних видів мовних засобів, мовленнєвих дій та прийомів ведення спілкування, характерних для академічного усного та писемного мовлення; *мовленнєва компетенція* – рецептивні та продуктивні уміння та навички мовленнєвої діяльності, необхідні для здійснення самостійної науково-дослідної роботи (макронавички – читання, письмо, аудіювання і говоріння та мікронавички, визначені в межах кожної з них); *функціональна компетенція* – володіння іноземною мовою для академічних цілей; *стратегічна (компенсаторна) компетенція* – прийоми, що дозволяють компенсувати прогалини в мовних знаннях та мовленнєвому й соціальному досвіді спілкування в іншомовному середовищі; *соціокультурна компетенція* – знання та навички в сфері міжкультурної комунікації, зокрема норм мовної культури та правил мовленнєвої взаємодії і поведінки у процесі усного і письмового спілкування в міжнародному академічному та професійному середовищі.

Результати навчання: аспірант повинен

знати:

граматичні структури, що є необхідними для гнучкого вираження відповідних функцій, а також для розуміння і продукування текстів різних жанрів в академічній та професійній сферах; правила синтаксису, необхідні для розуміння і продукування наукових текстів різних жанрів; мовні форми, властиві для офіційних та розмовних реєстрів академічного і професійного усного і писемного мовлення; широкий діапазон словникового запасу (у тому числі термінології), що є необхідним для ознайомлення з оригінальною науковою літературою за фахом, здійснення наукового дослідження та оприлюднення його результатів; які ключові цінності, переконання та поведінка прийняті в академічному і професійному середовищі інших мовних культур;

уміти:

розуміти без словника загальний зміст спеціального наукового тексту, вести без словника цілеспрямований пошук потрібної інформації у фахових текстах, здобувати повну інформацію з тексту зі словником, робити письмовий переклад спеціального тексту з англійської мови рідною та навпаки, анутовати та реферувати наукову літературу, що становить дослідницький інтерес; створювати власні наукові тексти – анотація, тези, стаття, есе, реферат, бібліографічний опис літератури; реалізувати комунікативні наміри та розуміти комунікативні наміри співрозмовника в типових ситуаціях спілкування з зарубіжними колегами в академічному та професійному середовищі, коментувати прочитане або почуте, робити усні презентації, монологічні повідомлення та брати участь в обговореннях та дискусіях.

Методи викладання:

- 1) словесні методи: розповідь-пояснення, бесіда, лекція;
- 2) наочні методи: ілюстрація, демонстрація;
- 3) практичні методи: вправи, твори, реферати та ін.

Методи оцінювання: бали за різні види роботи (опитування під час практичних занять, письмові домашні завдання, самостійну роботу, індивідуальні завдання, поточні контрольні роботи тощо) за п'ятибальною шкалою.

Мови викладання: англійська, німецька, французька.

Обсяг: всього – 240 год., в т.ч. практичні заняття – 80 год., самостійна робота – 160 год.

Форма контролю: поточного – усне і письмове опитування, письмовий тестовий контроль, письмові контрольні роботи; підсумкового – залік, іспит.

Філософія

Статус: дисципліна нормативної підготовки

Семестр: 1

Мета: оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору; надання фундаментальних філософських знань для реалізації світоглядної, методологічної, аксіологічної та культурологічної функцій філософії, усвідомлення цінності духовної культури, її єдності й цілісності на підставі вивчення багатства світової філософії, творчого аналізу сучасної філософської літератури з актуальних проблем, які стоять перед людством, забезпечення глибокого розуміння специфіки філософського осмислення соціокультурних феноменів, формування високої світоглядно-методологічної культури дослідника.

Коротка характеристика: коло проблем філософії, її зміст, функції та роль у суспільстві; історія філософії як основа філософсько-методологічної культури дослідника: основні напрямки, течії та школи в історії філософії; розвиток філософської та філософсько-правової думки в Україні; сучасні світова та вітчизняна філософія та філософія права; філософський зміст проблеми буття, онтологія; проблема свідомості у філософії; гносеологічна функція філософії: сутність і структура пізнавального процесу, епістемологія; концепції розвитку світу, людини, пізнання, типи діалектики, її зміст і функції; філософське розуміння суспільства; людина як предмет філософського аналізу, правова людина, особистість і суспільство; світ цінностей; сенс і спрямованість історії, глобальні проблеми сучасності.

Результати навчання: аспірант повинен

знати:

головні проблеми та ідеї сучасної світової й вітчизняної філософії, історію їх становлення, основні парадигми філософствування; основні закони, категорії, поняття і принципи філософії, особливості їх виявлення в житті суспільства; основні категорії, поняття й концепції онтології, антропології, аксіології та гносеології (епістемології), особливості їх виявлення в житті суспільства і юридичній практиці; шляхи пізнання світу, функціонування знання у сучасному інформаційному суспільстві, особливості взаємозв'язку науки з сучасними соціальними і правовими проблемами; функції філософії у соціальному, науковому та практичному пізнанні; умови формування особистості, її свободи, відповідальності за збереження життя, природи, культури; філософські проблеми права в сучасному суспільстві; умови формування автономної особистості як в інформаційному суспільстві, її свідомості.

уміти:

самостійно аналізувати факти, явища та процеси в системі “людина – світ” у їх діалектичному взаємозв'язку та з урахуванням змін, що відбуваються у світі й країні; критично оцінювати соціальні процеси, правові, політичні, економічні, історичні, екологічні, культурні, соціально-психологічні явища й події; формулювати світоглядні й методологічні висновки на основі отриманих знань, обґрунтовувати свою світоглядну та громадську позицію; володіти методологією наукового пізнання, творчої діяльності, застосовувати отримані знання при вирішенні професійних завдань.

Види навчальних занять: лекції, практичні заняття, індивідуальні консультації.

Мова викладання: українська.

Обсяг: усього – 180 год., в т.ч. лекції – 52 год., семінарські заняття – 8 год., самостійна робота – 120 год.

Форма контролю: іспит.

Організація та методологія наукових досліджень

Статус: дисципліна нормативної підготовки

Семестр: 2

Мета: оволодіння універсальними навичками дослідника; засвоєння знань про науку, відомостей про стан сучасної науки; формування уявлень про організацію та методологію наукових досліджень; отримання навичок застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності; засвоєння методики інформаційного пошуку і роботи з бібліотечними ресурсами; набуття навичок апробації результатів наукового дослідження.

Коротка характеристика: наука як вид пізнавальної діяльності та соціальний інститут; фундаментальні та прикладні дослідження; пізнання і його види, основні положення, принципи та особливості наукового пізнання; рівні наукового пізнання; логіка наукового дослідження та його етапи; поняття та різновиди наукових публікацій, методика та інформаційна складова їх підготовки; інформаційний пошук і бібліотечні ресурси; інформаційно-комунікаційні технології у наукових дослідженнях; етапи підготовки наукового дослідження; емпірична база правового дослідження; види, властивості і структура наукових публікацій; плагіат та його правові наслідки; загальна характеристика дисертації, структурні елементи її тексту; форми посилання у дисертації, вимоги до оформлення списку літератури; автореферат дисертації: структура та формальні вимоги, розсилка автореферату; основні стадії захисту дисертації, процедура прилюдного захисту; оформлення документів атестаційної справи; новітні інформаційні технології в науці.

Результати навчання: аспірант повинен

знати:

головні проблеми та ідеї сучасної гносеології й епістемології; шляхи наукового пізнання світу, функціонування наукового знання у сучасному інформаційному суспільстві, особливості взаємозв'язку науки з сучасними соціальними і правовими проблемами; наукову термінологію й основні методи наукових досліджень; основні методологічні принципи наукового дослідження (об'єктивності, сутнісного аналізу, єдності логічного та історичного, концептуальної єдності); принципи системного підходу й системного аналізу як методологічної бази наукових досліджень; теоретико-методологічні, методичні та організаційні аспекти здійснення науково-дослідницької діяльності; вимоги до наукових проєктів та технологій їх виконання; основи майстерності презентації результатів наукового дослідження; методологічні й методичні підходи до організації та управління науковою діяльністю;

уміти:

застосовувати конкретні методи й технології дослідження соціально-правових систем і процесів; самостійно освоювати нові методи наукових досліджень; самостійно здобувати й використовувати у практичній діяльності нові знання; здійснювати інформаційний пошук і працювати з бібліотечними ресурсами; застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології у наукових дослідженнях; володіти навичками публічних виступів на дискусійних наукових заходах; методологічно грамотно оформляти результати досліджень; визначати перспективні напрямки наукових досліджень у предметній сфері професійної діяльності; адаптувати сучасні досягнення науки і наукомістких технологій до науково-дослідного процесу; розробляти науково-методологічний апарат і програму наукового дослідження; застосовувати сучасні методи наукового дослідження у предметній сфері; осмислювати і критично аналізувати наукову інформацію, удосконалювати і розвивати свій науковий потенціал; володіти новітніми інформаційними технологіями роботи з науковою інформацією.

Види навчальних занять: лекції, практичні заняття, індивідуальні консультації.

Мова викладання: українська.

Обсяг: усього – 240 год., в т.ч. лекції – 60 год., семінарські заняття – 20 год., самостійна робота – 160 год.

Форма контролю: іспит.

Педагогіка та психологія вищої школи

Статус: дисципліна з нормативної частини програми підготовки аспірантів

Семестр: 3

Мета: формування у аспірантів педагогічних та психологічних компетенцій, які забезпечують ефективне вирішення наукових, освітніх та особистісних проблем професійної діяльності у закладі вищої освіти (ЗВО) через вивчення методологічних принципів та базисних стратегій організації й розвитку сучасної вищої юридичної освіти в Україні, оволодіння традиційними та інноваційними технологіями навчально-виховного процесу і методикою організації науково-дослідної роботи студентів, формування навичок самовдосконалення педагогічної майстерності та організації професійного й особистісного розвитку.

Коротка характеристика: Вища освіта як сфера соціальної практики і специфічна галузь духовного виробництва. Соціальні функції вищої освіти. Методологічні принципи і цілі навчання та функціонування вищої школи. Болонський процес як стратегія інтеграції європейської вищої освіти. Пріоритетні напрямки державної освітньої політики в Україні. Ступеневість вищої освіти. Державні стандарти вищої освіти. Кваліфікаційні рівні та характеристики фахівця-випускника вищої школи. Особливості розвитку сучасної вищої юридичної освіти та розбудови безперервної юридичної освіти. Сутність та принципи процесу навчання у вищій школі. Виховна робота у ЗВО. Форми організації навчально-пізнавальної діяльності студентів. Методи навчання у вищій школі. Види навчання. Активні та інноваційні способи навчання. Основи педагогічного контролю у вищій школі. Організація науково-дослідної роботи студентів у ЗВО. Форми та засоби організації самостійної роботи в юридичному ЗВО. Педагогічне спілкування викладача і студента у вищій школі. Психологічні основи професійних комунікацій в науково-педагогічному середовищі. Науковий комунікативний простір. Бар'єри взаєморозуміння в науковому середовищі: інтелектуальний, мотиваційний, емоційний. Психологія міжособистісного спілкування науковців. Комунікативні конфлікти у вищій школі. Сутність, види, витоки професійних деформацій науково-педагогічних працівників та психологічні методи їх діагностики і корекції.

Результати навчання: після завершення вивчення дисципліни аспірант повинен:

знати:

базовий понятійний апарат, методологічні основи та методи педагогіки і психології вищої школи; основні напрями, закономірності та принципи функціонування системи вищої освіти; нормативні документи, що відображають зміст навчання; специфіку педагогічної діяльності у ЗВО та психологічні основи педагогічної майстерності викладача; психолого-педагогічні особливості взаємодії викладачів і студентів; основи педагогічного керівництва самостійною роботою студентів; форми і методи організації виховної роботи; принципи функціонування наукового комунікативного простору;

розуміти:

зміст вищої освіти як структурного компонента педагогічної системи і результату учбової діяльності; структуру типової освітньо-професійної програми підготовки студентів; принципи побудови навчально-методичного комплексу дисципліни; цілі, зміст та структура безперервної освіти; особливості учбово-пізнавальної діяльності студентів; роль психологічних чинників у взаємодії «викладач-студент»;

вміти:

конструювати зміст навчання, реалізовувати компетентнісний підхід у навчанні; використовувати сучасні методи та технології навчання та виховання студентів; проектувати та реалізовувати в навчальному процесі різноманітні форми навчальних занять та позааудиторної роботи студентів; розробляти навчально-методичне забезпечення освітнього процесу; встановлювати ефективні відносини з усіма учасниками освітнього процесу;

володіти навичками:

проведення основних видів навчальних занять; комунікативної взаємодії в професійному науково-педагогічному середовищі; запобігання міжособистісних конфліктів; попередження професійних деформацій.

Види навчальних занять: лекції, семінарські заняття, диспути, «круглі столи», ділові ігри, практикуми, контрольна робота.

Методи оцінювання: система бальних оцінок, диференційованих в залежності від видів виконаної роботи.

Мова викладання: українська.

Обсяг: всього – 90 год., в т.ч. лекції – 30 год., семінарські заняття – 10 год., самостійна робота – 50 год.

Форма контролю: залік.

Мовна компетентність науковця-юриста

Статус: дисципліна з нормативної частини програми підготовки аспірантів

Семестр: 3

Мета: дати цілісне уявлення про специфіку наукового стилю, сутність наукового мовлення, структуру та особливості наукового тексту, його різновиди, підвищити рівень мовної компетентності та мовленнєвої здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (аспірантів), набути навичок у складанні та написанні наукових текстів різних жанрів (рецензій, відгуків, тез, анотацій тощо).

Коротка характеристика: навчальний курс «Мовна компетентність науковця-юриста» має на меті утвердити державний статус української мови, розширити сферу її функціонування, підвищити мовну та мовленнєву компетентності здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (аспірантів).

Побудова курсу «Мовна компетентність науковця-юриста» передбачає лекційні та практичні заняття з культури наукової української мови, зокрема сутності та особливості наукового стилю української мови, специфіки усного і писемного наукового мовлення, лексикографічної компетенції, мовних засобів наукового тексту.

Результати навчання: після завершення вивчення дисципліни аспірант повинен:

знати:

- особливості наукової української мови;
- сутність, особливості та характеристику наукового стилю сучасної української літературної мови;
- українську лексикологію, наукову фразеологію, морфологію;
- структуру та специфіку української синтаксичної системи;
- особливості наукового мовлення та мовні засоби;
- принципи побудови текстів наукового стилю;
- термінологічний апарат відповідної наукової галузі.

вміти:

- виявляти та аналізувати мовні явища в наукових текстах;
- застосовувати мовну компетентність на практиці;
- правильно використовувати в усному та писемному мовленні лексичні, граматичні та стилістичні норми мови;
- спілкуватися сучасною українською літературною мовою із загальної проблематики та фахової.

У структурі пропонованого навчального курсу передбачено такі види робіт:

1. Контрольна робота з мовної компетентності.
2. Виконання граматичних завдань.
3. Підготовка зразків рецензії, обґрунтування теми дисертаційної роботи, анотації.
4. Редагування наукового тексту та його аудіювання.

Види навчальних занять: лекції, семінарські заняття, диспути, «круглі столи», ділові ігри, практикуми, контрольна робота.

Методи оцінювання: система бальних оцінок, диференційованих в залежності від видів виконаної роботи.

Мова викладання: українська.

Обсяг: всього – 90 год., в т.ч. лекції – 10 год., семінарські заняття – 30 год., самостійна робота – 50 год.

Форма контролю: залік.

Актуальні проблеми міжнародного публічного права

Статус: нормативна навчальна дисципліна (обов'язкова)

Семестр: 1-2

Мета: засвоєння аспірантами необхідних теоретичних положень, що вироблені наукою міжнародного права; поглиблення навичок застосування джерел міжнародного права; ознайомлення з прецедентною практикою розв'язання міжнародних спорів за допомогою міжнародних судових та дипломатичних засобів; ознайомлення студентів з методологією отримання інформації щодо різноманітних аспектів функціонування суб'єктів міжнародного права, у тому числі за допомогою бібліографії та сучасних технічних засобів (електронних баз даних та інтернету).

Коротка характеристика: Історія розвитку міжнародного права. Поняття й особливості міжнародного публічного права. Система, норми та джерела міжнародного права. Сучасний міжнародний правопорядок і проблеми фрагментації міжнародного права. Сучасні проблеми співвідношення міжнародного і внутрішньодержавного права. Суб'єкти міжнародного права. Актуальні проблеми правонаступництва у сучасному міжнародному праві. Реалізація права народів на самовизначення. Право міжнародних договорів. Сучасні проблеми міжнародно-правового регулювання статусу територій. Дипломатичні і консульські привілеї та імунітети. Роль міжнародних організацій у забезпеченні ефективного функціонування міжнародної системи. Актуальні проблеми права міжнародної відповідальності. Міжнародно-правові проблеми захисту прав людини на сучасному етапі. Актуальні проблеми міжнародного гуманітарного права. Актуальні проблеми міжнародного кримінального права. Проблеми міжнародно-правового регулювання відносин, що виникають в період збройних конфліктів. Проблемні аспекти розвитку окремих галузей міжнародного права. Удосконалення сучасних міжнародних організаційно-правових механізмів (засобів) вирішення міжнародних спорів. Розвиток регіональних міжнародних судових органів.

Результати навчання: аспірант повинен:

знати:

історію розвитку міжнародного права; поняття й особливості міжнародного публічного права; систему, норми та джерела міжнародного права; сучасні проблеми визначення міжнародного правопорядку і проблеми фрагментації міжнародного права; сучасні проблеми співвідношення міжнародного і внутрішньодержавного (національного) права; проблематику суб'єктів міжнародного права; актуальні проблеми правонаступництва у сучасному міжнародному праві; співвідношення міжнародного правопорядку та сфери невід'ємних суверенних прав держав; особливості реалізації права народів на самовизначення; актуальні питання права міжнародних договорів; сучасні проблеми міжнародно-правового регулювання статусу територій; специфіку дипломатичних і консульських привілеїв та імунітетів; роль міжнародних організацій у забезпеченні ефективного функціонування міжнародної системи; актуальні питання права міжнародної відповідальності; міжнародно-правові проблеми захисту прав людини на сучасному етапі; проблеми міжнародно-правового регулювання у період збройних конфліктів; проблемні аспекти розвитку окремих галузей міжнародного права; основні напрямки удосконалення сучасних механізмів (засобів) вирішення міжнародних спорів; розвиток регіональних міжнародних судових органів та ін.;

розуміти:

міжнародно-правову термінологію; поняття та зміст міжнародного права; зміст норм міжнародного права, що містяться в різних джерелах; відмінність міжнародного права від національного права держави; особливості імплементації норм міжнародного права в національне право України; співвідношення міжнародного правопорядку та сфери невід'ємних суверенних прав держави; специфіку правового статусу суб'єктів міжнародного права; роль міжнародних організацій у забезпеченні ефективного функціонування міжнародної системи; особливості процесів правонаступництва у сучасному міжнародному праві; сучасні проблеми міжнародно-правового регулювання статусу територій; зміст та межі дипломатичних та консульських привілеїв та імунітетів тощо;

ВМІТИ:

оперувати системними знаннями про історію міжнародного права та тенденції його розвитку; володіти навичками застосування методики проведення системного та інституційно-правового аналізу під час вивчення міжнародного права; правильно застосовувати норми міжнародного права як частини національного права держави; володіти навичками експертної оцінки змісту норм міжнародного права та специфіки їх застосування в національному праві України; надавати правову оцінку реалізації права народів на самовизначення; тлумачити міжнародні договори та інші міжнародно-правові джерела; самостійно оцінювати причини і наслідки процесів міжнародного співробітництва держав; орієнтуватися в міжнародно-правових проблемах захисту прав людини на сучасному етапі та тенденціях їх вирішення, в актуальних проблемах міжнародного гуманітарного, міжнародного кримінального та інших галузях міжнародного права тощо.

Види навчальних занять: лекції, практичні заняття, колоквиуми, диспути, круглі столи, виконання творчих завдань у різних формах (реферати, есе, доповіді, презентації та ін.).

Методи оцінювання: бали за різні види навчальної роботи (практичні завдання, самостійну роботу, поточні контрольні роботи).

Мова викладання: українська.

Обсяг: всього – 420 год., в т.ч. лекції – 60 годин, практичні заняття – 80 год., самостійна робота – 280 год.

Форми контролю: залік, іспит.

Педагогічна практика

Статус: цикл практичної підготовки

Семестр: 4

Мета: поглиблення і розширення теоретичних знань із спеціальних дисциплін, застосувати їх у вирішенні конкретних педагогічних завдань під час практики; формування психолого-педагогічних та методичних умінь викладання відповідних навчальних дисциплін у системі вищої школи; вироблення умінь організації основних форм навчання у вищій школі, застосування сучасних технологій і методик навчання; формування умінь професійного і педагогічного спілкування зі студентською аудиторією; виховання досвіду викладацької роботи, морально-етичних якостей викладача вищої школи, індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності, потреби в самоосвіті.

Коротка характеристика: на першому етапі аспіранти знайомляться з системою навчально-виховної роботи кафедри, особливостями методичної, наукової та організаційної роботи викладачів кафедри, із студентською аудиторією, з якою вони будуть проводити навчальні заняття, відвідують заняття викладачів, готують власний графік проведення занять та інформують керівників практики.

Другий (основний етап) практики включає підготовку планів-конспектів навчальних занять та їх методичного забезпечення. Аспірантами проводяться заняття згідно з встановленим графіком. На заняттях аспірантів повинні бути присутні викладачі – керівники практики, а також однокурсники (рекомендовано). Після кожного проведеного аспірантом заняття має проводитись детальне обговорення, яке повинно виявляти переваги й недоліки

проведеного заняття. На третьому, заключному етапі практики аспіранти готують звіт про практику і захищають його.

Результати практичної підготовки: аспірант повинен

знати:

порядок навчально-методичної та наукової роботи кафедри, на якій проводиться практика; програмно-методичне забезпечення навчальної дисципліни, з якої будуть проводитися заняття; специфіку методики роботи викладачів; психологічні, вікові та індивідуальні особливості студентів групи, де будуть проводитися навчальні заняття, стан їх успішності; особливості організації та проведення науково-дослідної роботи студентів, інтереси й уподобання їх щодо виховної і позааудиторної роботи;

уміти:

розробити розгорнутий план-конспект практичного чи семінарського, або лабораторного заняття чи лекції з навчальної дисципліни відповідно до робочої навчальної програми; взяти участь в обговоренні заняття своїх колег, написати аналіз (рецензію) цього заняття; правильно і ефективно провести заняття будь-якого виду з урахуванням особливостей аудиторії.

Методи викладання: відвідування занять викладачів кафедри, асистентське проведення занять.

Мова викладання: українська.

Тривалість: всього – 30 год.

Форма контролю: залік, захист практики.

Актуальні проблеми права міжнародної відповідальності

Статус: дисципліна вільного вибору аспіранта

Семестр: 3/4

Мета: засвоєння аспірантами необхідних теоретичних положень, що вироблені наукою міжнародного права щодо міжнародної відповідальності держав та інших суб'єктів; поглиблення навичок застосування джерел міжнародного права; ознайомлення з відповідною практикою вирішення міжнародних спорів міжнародними судовими органами та за допомогою дипломатичних засобів; ознайомлення студентів з методологією отримання інформації щодо різноманітних аспектів функціонування суб'єктів міжнародного права, у тому числі за допомогою бібліографії та сучасних технічних засобів (електронних баз даних та інтернету).

Коротка характеристика: Історія розвитку права міжнародно-правової відповідальності. Характерні риси сучасного права міжнародно-правової відповідальності. Поняття, цілі й значення міжнародно-правової відповідальності. Співвідношення права міжнародної відповідальності й міжнародного кримінального права. Принципи міжнародно-правової відповідальності. Підстави міжнародно-правової відповідальності. Питання щодо розділення міжнародних правопорушень на міжнародні злочини і міжнародні делікти (ординарні міжнародні правопорушення). Міжнародно-правова відповідальність за серйозні порушення зобов'язань, що впливають із імперативних норм міжнародного права. Обставини, що виключають притягнення до міжнародно-правової відповідальності. Форми відшкодування шкоди за міжнародно-протиправне діяння. Міжнародна відповідальність за шкідливі наслідки дій, не заборонених міжнародним правом.

Результати навчання: аспірант повинен:

знати:

історію розвитку права міжнародно-правової відповідальності; характерні риси сучасного права міжнародно-правової відповідальності; поняття, цілі й значення міжнародно-правової відповідальності; проблеми визначення співвідношення права міжнародної відповідальності й міжнародного кримінального права; основні галузеві принципи міжнародно-правової відповідальності; особливості визначення підстав міжнародно-правової відповідальності; проблемні питання щодо розділення міжнародних

правопорушень на міжнародні злочини і міжнародні делікти (ординарні міжнародні правопорушення); проблемні аспекти встановлення міжнародно-правова відповідальності за серйозні порушення зобов'язань, що впливають із імперативних норм міжнародного права; специфіку обставин, що виключають притягнення до міжнародно-правової відповідальності; основні форми відшкодування шкоди за міжнародно-протиправне діяння; особливості міжнародної відповідальності за шкідливі наслідки дій, не заборонених міжнародним правом та ін.;

розуміти:

міжнародно-правову термінологію; поняття, зміст та принципи права міжнародної відповідальності; зміст норм міжнародного права, що містяться в різних джерелах; співвідношення права міжнародної відповідальності з іншими галузями міжнародного права; специфіку правового статусу суб'єктів міжнародного права, що притягаються до міжнародної відповідальності; особливості реалізації норм права міжнародної відповідальності; роль міжнародних організацій у забезпеченні ефективної реалізації міжнародної відповідальності держав та інших суб'єктів міжнародного права; зміст та межі впливу імунітетів держав і міжнародних міждержавних організацій при їх притягненні до міжнародної відповідальності тощо;

вміти:

оперувати системними знаннями про історію права міжнародної відповідальності та тенденції його розвитку; володіти навичками застосування методики проведення системного та інституційно-правового аналізу під час вивчення права міжнародної відповідальності; правильно застосовувати норми міжнародного права при визначенні міжнародної відповідальності держав та інших суб'єктів міжнародного права; надавати правову оцінку фактам, що становлять підстави міжнародної відповідальності; тлумачити міжнародні договори та інші міжнародно-правові акти; орієнтуватися в сучасних міжнародно-правових проблемах визначення форм відшкодування шкоди за міжнародні правопорушення тощо.

Види навчальних занять: лекції, практичні заняття, колоквиуми, диспути, круглі столи, виконання творчих завдань у різних формах (реферати, есе, доповіді, презентації та ін.).

Методи оцінювання: бали за різні види навчальної роботи (практичні завдання, самостійну роботу, поточні контрольні роботи).

Мова викладання: українська.

Обсяг: всього – 210 год., в т.ч. лекції – 24 год., практичні заняття – 36 год., самостійна робота – 150 годин.

Форми контролю: іспит.

Історія міжнародного права

Статус: дисципліна вільного вибору аспіранта

Семестр: 3/4

Мета: надання аспірантам теоретичних знань щодо дослідження закономірностей появи і розвитку міжнародного права, що включає в себе вивчення принципів та інститутів міжнародного права, освоєння основних міжнародно-правових доктрин, вироблених за всю історію людства, ознайомлення з історією міжнародно-правових відносин України та еволюцією вітчизняної науки міжнародного права.

Коротка характеристика: періодизація історії міжнародного права, міжнародне право Стародавнього світу, міжнародне право Середніх віків, міжнародно-правові відносини Київської Русі, Вестфальський конгрес 1648 р., міжнародно-правовий статус козацької України, класичне міжнародне право XVII – початку XIX ст., розвиток міжнародного права від другої половини XIX ст. до Версальського мирного договору 1919 р., Версальська система міжнародного права, Ліга Націй та практика Постійної палати міжнародного правосуддя, Україна у міжнародно-правових відносинах у період між Першою та Другою світовими війнами, Організація Об'єднаних Націй та універсальне міжнародне право, міжнародні трибунали та міжнародне право, Міжнародний Суд ООН, кодифікація

міжнародного права у другій половині ХХ ст., Україна в міжнародно-правових відносинах кінця ХХ – початку ХХІ ст.

Результати навчання: аспірант повинен:

знати:

поняття, предмет, методи та систему історії міжнародного права як науки та навчальної дисципліни; особливості міжнародного права Стародавнього Світу; специфіку міжнародного права Середньовіччя; природу класичного міжнародного права; особливості міжнародного права міжвоєнного періоду; сутність міжнародного права двополюсного миру; особливості становлення міжнародних механізмів захисту прав людини; місце та роль України в міжнародно-правових відносинах минулого та сучасності; характер сучасного міжнародного права;

розуміти:

сутність міжнародного права на різних етапах його еволюції, природу суб'єктів міжнародного права докласичного, класичного та сучасного періодів, зміст основних галузей та інститутів універсального і регіонального міжнародного права від Стародавніх часів до початку ХХІ ст., основні концепції міжнародного права, тенденції розвитку вітчизняної та світової міжнародно-правової думки;

вміти:

проводити поглиблений науковий аналіз, зокрема історико-правовий, окремих інститутів та галузей міжнародного права на різних етапах розвитку міжнародно-правової системи як на універсальному, так і регіональному рівні; навчально-методичної та наукової літератури з історії міжнародного права; визначати особливості та спільні закономірності розвитку загального та регіонального міжнародного права; формулювати ключові поняття та терміни міжнародного права.

Види навчальних занять: лекції, семінарські заняття, колоквиуми, диспути, круглі столи, виконання творчих завдань у різних формах (есе, доповіді, презентації та ін.).

Методи оцінювання: бали за різні види роботи (практичні завдання, самостійну роботу, поточні контрольні роботи).

Мова викладання: українська.

Обсяг: всього – 210 год., в т.ч. лекції – 30 год., практичні заняття – 30 год., самостійна робота – 150 годин.

Форми контролю: іспит.

Правовий захист у міжнародному публічному праві

Статус: дисципліна вільного вибору аспіранта

Семестр: 3/4

Мета: засвоєння аспірантами знань про нормативно-правові засади правового захисту у міжнародному публічному праві через використання судових, арбітражних на несудових інституційних механізмів на універсальному та регіональному рівні.

Коротка характеристика: Міжнародний Суд ООН. Система захисту прав людини в межах ООН. Контрольні процедури договірних (конвенційних) органів. Універсальний періодичний огляд. Захист прав людини в рамках Ради Європи. Європейський суд з прав людини. Виконання рішень Європейського суду з прав людини в Україні. Система захисту прав людини в рамках ОБСЄ. Судова система Європейського Союзу. Взаємодія Євросоюзу та Ради Європи у сфері захисту прав людини. Міжамериканський суд з прав людини. Міжамериканська комісія з прав людини. Африканський суд з прав людини та народів. Африканська комісія з прав людини. Арабська система захисту прав людини. Система захисту прав людини в рамках АСЕАН. Міжнародне арбітражне судочинство та міжнародні арбітражні органи. Постійна палата третейського суду. Орган з вирішення спорів СОТ.

Результати навчання: аспірант повинен:

знати:

історичні та політико-правові передумови становлення та розвитку універсальних та регіональних систем захисту прав людини; базові договірні засади системи захисту прав людини на універсальному та регіональному рівнях; базові теоретичні підходи до визначення сутності, змісту та класифікації прав людини у сучасному міжнародному праві; каталог прав людини, що захищаються на універсальному та регіональному рівнях тощо;

розуміти:

ціннісні та філософські засади сучасної доктрини прав людини та особливостей взаємодії її універсального та партикулярного (регіонального) аспектів; договірні та інституційні засади діяльності, а також повноваження універсальних та регіональних органів (зокрема органів Ради Європи) у сфері захисту прав людини; місце та значення Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод в системі права Ради Європи тощо.

вміти:

складати індивідуальні скарги до контрольних органів ООН та Ради Європи; відбирати практику Європейського суду з прав людини за певними категоріями справ; складати індивідуальні заяви на підставі Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод і протоколів до неї.

Види навчальних занять: лекції, практичні заняття, колоквиуми, розгляд практики міжнародних судових органів, моделювання міжнародних судових процесів, диспути, круглі столи, виконання творчих завдань у різних формах (есе, доповіді, презентації та ін.).

Методи оцінювання: бали за різні види роботи (практичні завдання, самостійну роботу, поточні контрольні роботи).

Мова викладання: українська.

Обсяг: всього – 210 год., в т.ч. лекції – 30 год., практичні заняття – 30 год., самостійна робота – 150 годин.

Форми контролю: іспит.

Інституційне право Європейського Союзу

Статус: дисципліна вільного вибору аспіранта

Семестр: 3/4

Мета: ознайомлення аспіранта із становленням та еволюцією правового статусу інститутів Європейського Союзу; формування у студента універсального юридичного понятійно-категоріального апарату, необхідного для подальших досліджень у всіх сферах наукового пізнання; розвиток навичок інтерпретації та застосування як установчих актів Європейського Союзу, так й актів, прийнятих інституціями.

Коротка характеристика: Історія становлення інституційної системи ЄС. Принципи побудови інституційної системи ЄС. Історія розвитку повноважень Європейського Парламенту. Еволюція правового статусу, склад та порядок формування Ради ЄС. «Квзасудові» повноваження Європейської Комісії. Голова Європейської Ради та правова природа рішень Європейської Ради. Суд ЄС. Провадження проти інститутів, що ухвалюють незаконні правові акти ЄС: підстави ініціювання, суб'єкти, порядок розгляду. Провадження проти бездіяльності інститутів ЄС: підстави ініціювання, суб'єкти, порядок розгляду. Преюдиційне провадження. Створення Європейського Центрального Банку. Правовий статус Європейського Центрального Банку. Незалежність інституту Рахункової Палати: роль та місце в механізмі стримувань та противаг. Органи ЄС: поняття, правовий статус, функції, завдання. Агенції як елементи інституційної системи Європейського Союзу. Юридичний статус, завдання, найменування та функції агенцій ЄС.

Результати навчання: аспірант повинен:

знати:

причини та передумови відходу європейських держав від міждержавного співробітництва до комунітарного методу співпраці; еволюцію правового статусу інститутів; специфічні принципи побудови інституційного механізму ЄС; реформування судової

системи Європейського Союзу; порядок формування, повноваження, процес прийняття рішень інститутами, органами, агенціями ЄС.

розуміти:

унікальність інституційного механізму організації наднаціонального типу (*sui generis*); взаємодію та взаємоконтроль інститутів ЄС; проблему «дефіциту» демократії та шляхи його подолання; різницю у правовому статусі інституту, органу, агенції;

вміти:

працювати з первинними та вторинними джерелами права ЄС з метою виявлення управлінських, організаційних, кадрових та інших аспектів інституційного механізму, діяльності органів та агенцій ЄС; інтерпретувати комітологію в системі ЄС; освоювати останню інформацію про стан реформ, що мають місце в інституційній системі ЄС;

Види навчальних занять: лекції, практичні заняття, виконання творчих завдань у різних формах (презентації, доповіді та ін.).

Мова викладання: українська.

Обсяг: всього – 210 год., в т.ч. лекції – 30 год., практичні заняття – 30 год., самостійна робота – 150 годин.

Форми контролю: іспит.

Міграційне право Європейського Союзу

Статус: дисципліна вільного вибору аспіранта

Семестр: 3/4

Мета: надати слухачам уявлення про роль та місце міграційного права в системі інтеграційного правового регулювання відносин в ЄС; формування розуміння про становлення і розвиток спільної міграційної політики Європейського Союзу, фактори її формування та основні тенденції подальшого розвитку; формування у слухачів уявлення про систему міграційного права Європейського Союзу; вивчення теоретичних, політичних та правових основ формування міграційного права в рамках ЄС, вітчизняного та зарубіжного досвіду застосування норм міграційного права різних рівнів (міжнародний, регіональний – на рівні ЄС та в рамках Ради Європи та національний), організації і функціонування органів та інституцій ЄС у сфері міграції, адаптації кращого світового досвіду регулювання міграційних процесів до умов сучасної України; оволодіння навичками роботи з юридичними документами, які регламентують діяльність органів та інституцій ЄС, що реалізують спільну міграційну політику ЄС.

Коротка характеристика: Міграційне право Європейського Союзу як галузь права. Джерела міграційного права. Становлення та розвиток спільної міграційної політики в рамках Європейського Союзу. ЄС – територія свободи, справедливості та безпеки. Правове регулювання пересування громадян ЄС та членів їх сімей. Довгострокові резиденти та правова регламентація їхнього статусу. Робітники, студенти та дослідники з 3-х країн. Система «blue card». Правова регламентація надання міжнародного захисту на території ЄС. Нелегальна міграція – правова регламентація та заходи боротьби з нею.

Результати навчання: аспірант повинен:

знати:

основні фактори формування міграційної політики ЄС; історичні та правові основи запровадження єдиної для ЄС міграційної політики; положення установчих договорів Європейського Союзу щодо міграційних питань; принципи імміграційної політики ЄС; повноваження інституцій ЄС у сфері міграції; правові основи інтеграції іммігрантів; правове регулювання внутрішньоєвропейської міграції; особливості легальної імміграції до Європейського Союзу; захист кордонів та запобігання нелегальній імміграції; надання притулку і захист біженців; законодавство ЄС щодо перетину кордонів та візового режиму; виникнення та формування Шенгенських *acquis*; особливості Шенгенської інформаційної системи (SIS); особливості Візової інформаційної системи (VIS); нормативну базу щодо регулювання міграційних та візових питань між Україною та ЄС;

розуміти:

міграційні процеси та зміст міграційного права ЄС; зміст та межі повноважень інституцій, органів та агенцій ЄС у сфері правового та політичного врегулювання міграційних правовідносин; правовий статус різних категорій осіб, які є шукачами міжнародного захисту на території ЄС; поняття та зміст Шенгенських *acquis*; зміст правових актів ЄС в сфері переміщення осіб; основних принципів побудови та розвитку сучасної міграційної політики ЄС.

вміти:

використовувати отримані знання в практичній діяльності; орієнтуватись в системі законодавства ЄС, що регулює переміщення осіб через кордони ЄС, міграційні та візові питання; застосовувати й тлумачити відповідні правові норми; проводити поглиблений науковий аналіз, зокрема порівняльно-правовий, міграційного законодавства ЄС та національного права України.

Види навчальних занять: лекції, практичні заняття, колоквиуми, диспути, круглі столи, виконання теоретико-аналітичних, творчих завдань у різних формах (есе, презентації та ін.).

Методи оцінювання: бали за різні види роботи (практичні завдання, самостійну роботу, поточні контрольні роботи).

Мова викладання: українська.

Обсяг: всього – 210 год., в т.ч. лекції – 30 год., практичні заняття – 30 год., самостійна робота – 150 годин.

Форми контролю: іспит.

Право внутрішнього ринку Європейського Союзу

Статус: дисципліна вільного вибору аспіранта

Семестр: 3/4

Мета: ознайомлення аспірантів із найбільш важливими закономірностями і сучасними тенденціями правового регулювання функціонування внутрішнього ринку ЄС, правового забезпечення свободи руху товарів, капіталів, послуг, робочої сили, змістом цих свобод, особливостями вирішення спорів, що виникають у процесі забезпечення чотирьох свобод внутрішнього ринку ЄС, прецедентною практикою Європейського Суду Справедливості у відповідній сфері; формування у аспірантів практичних навичок інтерпретації фундаментальних принципів і норм у сфері реалізації свобод внутрішнього ринку, аналізу відповідних нормативних актів; опанування прийомами юридичної аргументації для подальшої наукової і практичної діяльності.

Коротка характеристика: Правові основи економічної інтеграції ЄС. Становлення та розвиток внутрішнього ринку ЄС. Основи функціонування внутрішнього ринку ЄС. Порівняння моделі внутрішнього ринку ЄС з іншими моделями економічної інтеграції. Система основних свобод у сфері внутрішнього ринку ЄС і національно-правова основа для їх реалізації. Вільний рух товарів. Вільний рух осіб. Вільний рух послуг і свобода заснування. Свобода руху капіталів. Гармонізація внутрішнього ринку (поняття, правова основа, сфера дії і допустимі обмеження), зокрема взаємне визнання та координація національних регуляторних систем. Галузева гармонізація законодавства.

Результати навчання: аспірант повинен:

знати:

історичні та політико-правові передумови становлення та розвитку різних економіко-правових режимів, які існували та продовжують існувати у Європейському Союзі; базові договірні засади функціонування внутрішнього ринку ЄС; базові теоретичні підходи до визначення сутності та змісту чотирьох свобод внутрішнього ринку ЄС та допустимих юридичних підстав їх обмеження;

розуміти:

сутність процесів формування економіко-правових режимів та їх правового регулювання, сутність та «філософію» внутрішнього ринку ЄС, зміст свобод внутрішнього

ринку та підстав встановлення їх обмеження, особливості реалізації свободи руху товарів, капіталів, послуг, робочої сили в межах ЄС та основні підходи до координації національних правових систем з метою забезпечення відповідних свобод, місце та значення рішень Європейського Суду Справедливості серед джерел правового регулювання внутрішнього ринку ЄС;

ВМІТИ:

здійснювати комплексний аналіз норм права ЄС, які регламентують суспільні відносини в межах внутрішнього ринку ЄС; використовувати теоретичні знання для вирішення правових казусів і задач з питань реалізації чотирьох свобод внутрішнього ринку ЄС; аналізувати практику Європейського Суду Справедливості, що спрямована на забезпечення і тлумачення права ЄС у сфері реалізації чотирьох свобод внутрішнього ринку та окремих галузей права ЄС; аналізувати та застосовувати положення Угоди про асоціацію між Україною та ЄС з точки зору використання можливостей для доступу на ринки ЄС приватних осіб вітчизняного права.

Види навчальних занять: лекції, практичні заняття, колоквіуми, диспути, круглі столи, виконання творчих завдань у різних формах (есе, презентації, доповіді та ін.).

Методи оцінювання: бали за різні види роботи (практичні завдання, самостійну роботу, поточні контрольні роботи).

Мова викладання: українська.

Обсяг: всього – 210 год., в т.ч. лекції – 30 год., практичні заняття – 30 год., самостійна робота – 150 годин.

Форми контролю: іспит.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ (КОМПЕТЕНТНОСТІ ПРАКТИЧНОЇ СКЛАДОВОЇ)

Робота над дисертацією

Практична складова освітньо-наукової програми (робота над дисертацією, участь у наукових заходах, написання статей тощо) включає в себе декілька етапів.

Перший етап

Визначення та формулювання теми дисертації. Обговорення її з науковим керівником. Виступ з обґрунтуванням актуальності обраної теми дослідження та затвердження її на засіданні відповідної кафедри. Затвердження теми дисертації на засіданні вченої ради. Опрацювання та аналіз доробків з проблем дослідження, що складатиме концептуальну основу дисертаційної роботи. Підготовка до обговорення першого варіанту першого розділу дослідження на засіданні відповідної кафедри.

Другий етап

Виступ на предмет звітування про результати дослідження. Обговорення першого варіанту першого розділу роботи на засіданні відповідної кафедри. Продовження розробки теоретичних та методичних аспектів дослідження, висунення робочих гіпотез дослідження та їхня аналітично-експериментальна перевірка, корекція дослідницьких методик. Підготовка до обговорення на засіданні відповідної кафедри першого варіанту другого розділу дослідження.

Третій етап

Виступ на предмет звітування про результати дослідження. Обговорення варіанту другого розділу дисертаційної роботи на засіданні відповідної кафедри. Аналітично-експериментальна перевірка висунутих гіпотез та концептуальних положень дослідження. Підготовка до обговорення на засіданні відповідної кафедри першого варіанту третього розділу дослідження.

Четвертий етап

Виступ на предмет звітування про результати дисертаційного дослідження. Обговорення варіанту третього розділу дисертаційної роботи на засіданні відповідної кафедри. Аналіз результатів дослідження, перевірка одержаних результатів щодо їхньої статистичної значущості, коригування змісту концептуальних положень. Обговорення та затвердження остаточного варіанту дисертаційної роботи на засіданні відповідної кафедри. Підготовка автореферату дисертаційної роботи. Оформлення дисертаційного дослідження згідно з вимогами ВАК України. Попередній розгляд дисертації на засіданні відповідної кафедри. Подання дисертації до захисту до спеціалізованої вченої ради.

Профіль
освітньо-наукової програми
треть (освітньо-науковий) ступінь вищої освіти – доктор філософії
спеціальність 293 «Міжнародне право»

Тип та обсяг програми	Освітньо-наукова, з них 57 кредитів – освітня складова	
Вищий навчальний заклад	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	
Акредитуюча інституція	Національне агентство забезпечення якості вищої освіти	
Рівень програми, тип диплому	8 рівень Національної рамки кваліфікацій, диплом одиничний	
Спеціальність	293 «Міжнародне право»	
Галузь знань	29 «Міжнародні відносини»	
Кваліфікація	Доктор філософії	
А	Ціль програми	
	Сформувати в здобувачів наукові компетентності в міжнародних публічних і міжнародних приватних галузях юриспруденції (на базі набутих академічних знань і вмінь), необхідні для здійснення правотворчої, правозастосовчої, експертно-консультаційної та організаційно-управлінської діяльності.	
В	Характеристика програми	
1	Предметна область, напрям	Дисципліни загальної підготовки; дисципліни професійної наукової підготовки (в т.ч. за вільним вибором здобувача): філософія, іноземна мова, організація та методологія наукових досліджень, педагогіка та психологія вищої школи, мовна компетентність науковця-юриста; дисципліни професійного наукового спрямування; дисципліни за вибором аспіранта.
2	Фокус програми	Загальна програма: Міжнародне право . Акцент на здобутті теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі міжнародного публічного права та права Європейського Союзу, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
3	Орієнтація програми	Програма орієнтується на новітні наукові дослідження та нормативне забезпечення правового регулювання найбільш важливих суспільних відносин.
4	Особливості програми	Програма сприяє перспективі підготовки фахівців, які володіють глибокими теоретичними знаннями, практичними вміннями та навичками.
С	Працевлаштування та продовження освіти	
1	Працевлаштування	Вищі навчальні заклади, органи Міністерства зовнішніх справ України; представництва міжнародних організацій в Україні та міжнародних юридичних компаній в Україні; підприємства з іноземним капіталом; міжнародні та національні судові органи; правоохоронні органи України (СБ України, Генеральна прокуратура України, Національне бюро Інтерполу в Україні тощо); адвокатура; державна служба і робота в органах місцевого самоврядування.

2	Продовження освіти	Можливість навчатися за програмами другого наукового ступеня (доктора наук). Є доступними окремі дослідницькі стипендії, що містять додатковий освітній компонент.
D	Стиль та методика навчання	
1	Підходи до викладання та навчання	Стиль навчання – активний, що дає можливість здобувачу обирати предмет та організувати свій час. Форми проведення занять: лекції, семінарські, практичні заняття, колоквиуми, дебати, вокшопи, самостійна робота.
2	Система та методи оцінювання	100 - бальна шкала оцінювання. Оцінюються усні виступи, наукові доповіді, вирішення практичних завдань, моделювання ситуацій, підготовка письмових правозастосовних документів, тестова перевірка знань. Підсумкове оцінювання: усні та письмові іспити, заліки.
E	Програмні компетентності	
1	Загальні	Здатність застосувати закони формальної логіки в процесі інтелектуальної діяльності; здатність використовувати іншомовну літературу в професійній сфері; навички роботи в комп'ютерних мережах, збір, аналіз та управління інформацією, навички використання програмних засобів; володіння навичками ділового спілкування рідною та іноземними мовами на високому професійному рівні, знання та розуміння наукової правничої термінології; здатність сумлінно виконувати професійні обов'язки, діяти відповідно до етичних мотивів; здатність скеровувати зусилля, поєднуючи результати різних досліджень та аналізу, вчасно подавати результат.
2	Фахові	здатність до досягнення доктринальних підходів стосовно вирішення складних міжнародно-правових проблем; готовність використовувати професійно профільовані знання й уміння в сфері міжнародного права у практичній діяльності; орієнтація в інституційних механізмах міжнародних організацій, об'єднань, союзів, конференцій тощо; здатність до визначення правової природи міждержавних інтеграційних об'єднань; здатність оцінювати вплив міжнародно-правових явищ і процесів на стан і перспективи розвитку національної безпеки і оборони держави; здатність прогнозувати розвиток міжнародного права; здатність займати власну позицію в дискусіях щодо міжнародно-правових питань і відстоювати її; навички роботи з інформаційними системами для аналізу міжнародно-правових явищ і процесів, зокрема міжнародних конфліктів; навички підготовки одноособових і групових аналітичних звітів та прогнозів з міжнародно-правових питань; здатність до розробки проектів міжнародно-правових актів; здатність професійного тлумачення міжнародно-правових норм з метою їх практичного застосування; спроможність застосовувати міжнародно-правові норми в рамках національного правопорядку України; здатність розуміти специфіку співвідношення і взаємодії міжнародного, європейського та національного права;

		<p>здатність виявляти і розв'язувати колізії між різними джерелами міжнародного права;</p> <p>здатність розуміти природу прав людини та основоположних свобод та специфіку їх міжнародно-правового захисту;</p> <p>здатність використовувати сучасні міжнародно-правові механізми захисту прав людини на універсальному, регіональному міжнародних рівнях;</p> <p>здатність застосовувати правила юридичної техніки у професійній діяльності юриста-міжнародника;</p> <p>володіння культурою усної і письмової професійної мови;</p> <p>вміння грамотно викладати свої думки, вміти аргументовано презентувати свою точку зору.</p>
F	Програмні результати навчання	
	<p>Знання.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ наявність поглиблених наукових та практичних знань про особливості новітніх теорій, концепцій, підходів щодо розуміння сутності базових категорій міжнародного публічного та міжнародного приватного права, а також права ЄС, вивчення системи міжнародно-правового регулювання відносин, що складаються у сфері здійснення та захисту майнових та особистих немайнових прав фізичних та юридичних осіб, розвиток навичок юридично грамотного застосування правових норм; ▪ теорії та способи взаємодії міжнародного і внутрішньодержавного права та їх сучасні інтерпретації; ▪ особливості договірної природи міжнародного права; ▪ підстави і способи зміни державної території; ▪ шляхи і засоби запобігання, подолання та вирішення міжнародно-правових проблем глобального характеру, що негативно відбиваються на міжнародному правопорядку; ▪ міжнародні механізми захисту прав людини; ▪ підстави міжнародної відповідальності; підстави, що виключають протиправність діяння; ▪ порядок притягнення до міжнародної відповідальності; ▪ основи міжнародного співробітництва держав у сфері боротьби зі злочинністю. <p>Вміння.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ застосовувати теоретичні знання у сфері міжнародного публічного і міжнародного приватного права у власній науково-дослідній та практичній діяльності; оперувати базовою термінологією та категоріальним апаратом міжнародного публічного і міжнародного приватного права, а також права ЄС; орієнтуватися у системі міжнародного публічного та міжнародного приватного права, а також права ЄС та визначати тенденції його розвитку; давати правову оцінку міжнародним правовідносинам; ▪ працювати з міжнародно-правовими джерелами; а також джерелами права ЄС; ▪ проводити порівняльно-правовий аналіз міжнародно-правових документів; ▪ сформулювати і пропонувати шляхи вдосконалення національних правових систем щодо імплементації міжнародних зобов'язань держав у національну правову систему; ▪ застосовувати міжнародно-правові норми на практиці для захисту прав і свобод особи; ▪ продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності ▪ застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності ▪ проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення 	